

ÖRÖMHÍR

X. évfolyam 3. szám

2023. III. negyedév

A zalaegerszegi Szűz Mária Szeplőtelen Szíve Plébánia magazinja

Nektek ajándék, önmagamnak titok

Bizonyára kíváncsian olvas bele a kedves érdeklődő plébániai újságunknak mostani példányába, hiszen ha gyorsan végignézte, akkor azért lesz érdekes, ha pedig engedi, hogy majd egyik oldal után a másikig lépje meg valaki Önt újabb gondolatokkal, tanúságtételekkel, akkor pedig azért lesz tele érdekességgel ez a pár oldal. Mert noha közösségünk egy-egy ismerős arca köszön ránk, és tanúságtévő soraiból ráismer pl. a templomban Ön előtt ülő személyre, de könnyen meglehet az is, hogy úgy érzi, sose látta még, akit a fénykép ábrázol, vagy sohasem beszéltek még egymással, mert „nem volt rá még alkalmuk”. Persze annak is lehet egy nagyon egyszerű oka, hogy még nem váltottak egy szót sem, hiszen csak a plébániatemplomban három mise közül lehet egy vasárnap választani, ha meg valaki kertvárosi, és akiről éppen cikket olvas, ő pedig bazitai, akkor padig még könnyebben előfordulhat, hogy mindezidáig nem igen váltottak sok szót.

Pedig az is hozzá tartozik, hogy nincs senki kitűltva a másik templomból, nincs megkötvé senki, hogy csak erre vagy arra a misére mehet a három kertvárosiból, sőt éppen ezért vannak meghirdetve egymás programjai, hogy legyenek találkozási alkalmak. Azért a közös zárókönyvek, azért hívjuk minden hívőnket a fatimai engesztelő alkalmakra, ezt a közösségteremtő célt szolgálja a Plébánia Caffé. Egy szó, mint száz: program, vagy alkalom ide vagy oda, alig ismerjük meg egymást! Pedig milyen nagy öröm lesz, ha szeretetinkkel találkozhatunk, ha ismerős arcokat köszönhetünk, ha Odaát is megismerhetjük egymást!

Ez a mostani alkalom – immár az előző évek hagyományát folytatva – jó lehetőségnek kínálkozik, hogy mélyebben megismerjük azt, akit eddig csak látásból ismertünk.

Mert ki is a másik ember?

Ahogy az ősi kamalduli szerzetes-közösség jelmondata olyan nagyon sokat sejtetően megfogalmazza: „Eggo vobis, vos mihi”, vagyis: „én nektek, ti nekem”. Vagyis az ember a másikért létező lény. De benne van az is, hogy én nektek valamit jelentek, és ti is nekem, de igazán mélyen megfogalmazni úgysem tudjuk, mert mindig csak egy szeletét látjuk a másik embernek, De az ember mindig több! Igazán csak Isten, aki a szíveket vizsgálja /Péld 24,12/, Ő tudja igazán, hogy kik vagyunk. Így a tanúságtétel valahogy erről is szól, hogy az Istennel való kapcsolatunk oldaláról próbáljuk meghatározni önmagunkat. A tanúságtétel nem magamutogatás, vagy nagyizolás, nem önmagunk sztárolása, hanem önmagunk meghatározása az Istenkapcsolat szemszögéből nézve, azért, hogy mások erőt meríthessenek akár ebből is. Így lesz az, hogy ezek a sorok amikor megszületnek, akkor az nekünk ajándék, de a tanúságtévő önmagának továbbra is egy titok, misztérium marad.

De a titok egy pillanatra fel-fel-

tud tárulni! Mint a szentmisében, amikor a pap az átváltoztatás után, mint amikor rátalál valami kincsre és felkiált: „Íme, hitünk szent titka!” (misterium fidei), mert abban a pillanatban feltárul az Isten legrejtettebb titkából valami és mi egy pillanatra megsejtjük, de soha ki nem merítjük és a maga teljességében soha fel nem foghatjuk, hiszen: „szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szív föl nem fogta, amit Isten azoknak készített, akik őt szeretik” /1Kor 2,9/. Ilyen ajándék és titok számunkra minden egyes ember! Mindannyiunk élete, amelyben egy-egy pillanatra felfénylik az Isten dicsősége.

Köszönöm mindazoknak, akik vállalkoztak arra, hogy az idei nyári lapszámunkba ilyen tanúságtévő módon vallanak! Köszönöm, hogy engedik, hogy feltáruljon számunkra az életüknek az a mélysége, amely erővel és reménnyel tud eltölteni mindannyiunkat! Kívánom, hogy minden kedves olvasó tudjon belőle meríteni és ez által is még elkötelezettebb Istenkeresők, Krisztuskövetők legyünk!

Vallás a hétköznapokban

A kertvárosi templomba már óvodás korom óta járok misére. Ez a templom szüleim életében is fontos szerepet tölt be, itt házasodtak össze, engem és a kisöcsémeket is itt kereszteltek meg.

Szüleim is vallásos családban nőttek fel, így soha nem is volt kérdés, hogy majd én is fogok-e misére járni és tanulok-e hittant? Ez kérdés nélkül is igen. Édesanyám sokszor elmeséli, hogy kisóvodásként mise közben hol a szék alatt játszottam, hol pedig érdeklődve figyeltem. Most ezt látom az 5 éves testvéremen is, mindig van nála kisautó vagy dinó, vagy játszik vagy figyel.

Sokat gondolkodtam, hogy mit jelent számomra a vallás? Összetartozás, közösségi élet és hit, hinni Istenben. Ebben a három szóban háromféleképpen élem meg a hitemet.

Az első az összetartozás, ami számomra a család. Sajnos több osztálytársam szülei is elváltak. Én hálát adhatok Istennek, hogy együtt vagyunk. Nagyon szeretem az ünnepeket, az ünnepi miséket és az ünnepre való készülődést. Karácsony előtt az adventi időszakban a vasárnapi délutánoknak a fénypontja, amikor mind a négyen körbeálljuk az adventi koszorút és meggyújtjuk a gyertyát. Azt is szeretem, amikor hegyi búcsúba megyünk, ott vannak a rokonok, az unokatestvéreim és együtt megyünk a délben kezdődő misére a hegyi kápolnához. Ez minden évben májusban van, Urunk mennybemenetelének ünnepén. De nem csak ünnepek alkalmával, hanem a hétköznapokban is együtt éljük meg a hitünket. Szüleimmel mindig sokat beszélgetünk és minden kérdésemre válaszolnak. Pl. amikor kicsi voltam és nem értettem, hogy hol van a nagymamám, aki meghalt, elmagyarázták hogy az angyalokkal van már.

A második a közösségi élet az iskolában és a templomban. Nagyon szeretem a hitoktatónk, Ági néni hittanóráit. Mindig szívesen hallgatom a szentek életéről szóló történeteket.

Másik két lánnyal énekelek vasárnaponként a 10 órás misén (igaz előfordult többször, hogy betegség miatt nem énekelünk). Mi úgy hívjuk, hogy Kiskórus, és az orgonista, Presinger Virág a vezetője. Ezeket az énekléseket mindig próba előzi meg, ezeken a próbákon is nagyon jó részt venni.

Van, hogy az iskolai és templomi élet összefonódik, ezt legjobban karácsonykor érzem, amikor a pásztorjátékra készülünk. Ági néni vezetésével próbálunk és december 24-én adjuk elő az oltár előtt. Kétszer lehettem Gábiel angyal és hegedülhettem is az előadásban. Rengeteg élményben van részem a vallásom által, jól érzem magam, jó helyen vagyok.

A harmadik a hit. Hinni Istenben. A hit ereje az imában

van. Hittanórán és a szüleimtől is azt tanulom, hogy imádkozzok, mert az közel hozza Istent hozzánk és bármiben segít. A napokban apukámért imádkoztam, mert eltörött a lábujja. Szeretném, hogy minél előbb meggyógyuljon és ne fájjon a lába. Előtte pedig egy nagyon beteg ismerősünkért imádkoztam.

A hit és ima erejével térített meg pogányokat Alexandriai Szent Katalin. Őt azért érzem közel magamhoz, mert hitében nagyon erős volt, példaképe lehet mindenkinek, és azért is, mert több mesterség mellett a diákok védőszentje is. Ami még fontos számomra az a november 25, ami az ő ünnepe. A második nevemet Kati nagymamámtól kaptam, aki sajnos már nincs közöttünk. November 25. számomra hármunk ünnepét jelenti.

Szeptembertől 7. osztályba lépek. Felsősként sok lehetőséget kaptam, szerepelhettem a pásztorjátékban, énekelhetek, de olvasni is szoktam a misén. Nehéz előre tervezni, igaz szüleimmel már erről is beszélgettünk, lehet, hogy egyházi gimnáziumba fogok majd felvételizni. Remélem, hogy ez a sok jó dolog továbbra is velem marad.

„Uram, jó nekünk itt lennünk!”

Így szólt Péter apostol fent a hegyen. Ez igaz rám nézve is, ebben az egyházközösségben! Jó nekem itt lenni, itt jó helyen vagyok.

Az Istennel és a hittel való megismerkedésemben Édesanyámnak nagy szerepe volt. Ő volt, akivel gyerekkoromban a miséket látogattam, megvallva az igazat, nem nagy lelkesedéssel. (Pedig visszagondolva azokra a telekre, mikor jó ötven centis havak voltak és röpködtek a mínuszok és sétáltunk hazafelé a sötétben dideregye közben megbeszéltük a különböző dolgokat.... De jó lenne újra átélni!) Ez a lelkesedés a fiatalságot végig kísérte.

A harmincas éveimben valami megszólalt bennem, hogy hékás elkéne menned a templomban, szükséged van Isten közelségére és segítségére. Az akkori életem egy kicsit összezűszálódott, szögre akasztottam a kosaras cipőt, új munkahelyet is kellett keresnem.

Édesanyám mivel már nem nagyon szeretett vezetni, így adódott plusz lehetőség, hogy a hitemet más fokozatba kapcsoljam. A vasárnap reggeli misék mind a kettőnk részére egy új fejezetet jelentettek, amit Édesanyám arcán megjelenő mosoly és büszkeség jellemezett, hogy az Ő kisfia elmegy vele a templomba. Számomra meg a tisztelet, a szeretet és hogy újra átélhetem azt, amit csak a hívő emberek érezhetnek. Jó lenne, ha sok ember csatlakozna, és átélhetné azokat a pillanatokat, amiket például Én: mise alatt érzem Isten jelenlétét.

A hétköznapi reggeli 5 órai rózsafűzér imádság, amit munkába menet puszttaedericsi kicsi házunktól Zalaegerszegig el tudok „morzszikázni”, az egész napomat örömmel tölti el. A munkahelyemre beérve, a jókedvvel tudom a többieknek jobb kedvre deríteni, ami néha egy kicsit nehéz. A kollégák tudják és elfogadják, hogy hívő ember vagyok. Meg is kérdezik nagyobb ünnepekor, hogy

misén voltál? Sajnos néha előfordul, hogy némelyik munkatárs Istent káromolja, ilyenkor rá szoktam szólni, hogy hé Istent nem káromoljuk! Ezt most már egyre kevesebbszer kell tennem.

A tavasszal nagy örömmel részt vehettem a Római zarándoklaton. Még soha nem voltam zarándoklaton. Nagy hatással volt rám, amit ott átélhettem. Érdekes volt nézni a különböző korosztályok hithez való viszonyulását. Számomra a legmeghatóbb esemény, a Szentlépcsőn térdelve feljutás volt. Lehet, hogy sokak számára ez valami kis egyszerű dolognak tűnik, de ott imádkozva feljutni, nekem lelkileg nagyon-nagyon mély érzés volt. Az út vége felé kérdezte János atya, hogy mi volt rám nagy hatással, és ahogy kimondtam, hogy a Szentlépcsőn való feljutás, szégyen ide vagy oda, de a könnyeim is kifolytak. Hazakerülésünk után nem sokkal többször visszagondolva rá, biztos hogy nem voltam egyedül ott felfelé haladva,

valaki segített feljutnom, (a bal térдем már háromszor volt már műtve). Nagyon hálás vagyok ezért az útért a szervezőknek.

Visszatérve az egyházközösséghez, nagy dolognak tartom, hogy időnként felkérnek, hogy vegyek részt a perselyezésben. Eleinte nagyon nehezen, ódzkodva fogattam ezt a szolgálatot, de ahogy egyre többször végzem, egyre jobban elfogadom, hogy nekem ez a feladatom itt a közösségben. Jó látni az arcon, hogy szívesen adakoznak az emberek az egyházközösségnek.

Visszakanyarodva az „Uram, jó nekünk itt lenni” Péteri mondathoz: Nagyon jó egyházközösség alakult, alakul. Itt mindenki szeretettnek és fontosnak érezheti magát. A sok esemény, amit biztosítanak nekünk. Itt minden korosztály megtalálja a maga számára értékes és fontos programokat, eseményeket. Ez az a hely ahol, tényleg jó nekünk itt lenni!

A hitem most érte el a "tinédzserkort"

Fiatal felnőtt lévén jelenleg a változás, a munka, az elvárások és számos más stresszesebbél stresszebb tényezők váltak a mindennapi életem részévé. Ez természetesen minden élet szakaszban előfordul és talán a tinédzser kor okozta első sokkból kifelé lépve hiheti azt az ember, hogy túl vagyunk egy nehéz szakaszon, vége, innét már minden könnyebb lesz, és kristály tisztán látjuk mi a jó és mi a rossz most már tényleg nekünk.

Úgy tapasztaltam ilyesmiről szó sincs, ez után jön még csak a java. Az élet szeret mindig valami váratlannal megrézfálni minket, ami olykor teljes zavart vagy akár a legnagyobb örömet is okozhatja mindezt úgy, hogy felnőtt lévén már teljesen a mi döntéseink hatására történnek, nem tudunk másra hivatkozni. Ebben a szélsőséges és kalandos úton lehet, igazán segítségünkre az néha kikapcsolunk, és a jóra koncentrálnunk, és úgy gondolom egy hívő ember hite is ugyan úgy nő fel, mint egy ember és ugyan úgy van jó és biztos pontjai is a hitnek. Saját eddigi életemmel próbálom ezt megmagyarázni most.

Mióta csak az eszemet tudom minden egyes szombati program kihagyhatatlan része a helyi kis templomunk kidíszítése családommal együtt

és az is gyakori volt, hogy mamával egy-egy imát elmondtunk az otthoni munka közben. Szinte most is érzem a petróleum illatát, ahogyan festettük le a padokat, látom magam előtt minden egyes feldíszített betlehemhez vezető néha veszekedős napokat, ahogy a terményáldásokra összekészített kosarakat is.

Időközben felnőttem, néhol nagyobb néhol kisebb lelkesedéssel kezdtem el a vasárnapi misékre járni. Én magam se értettem, hogy tudott egy a ministrálásról álmodzó kislány felnöve már egy két vasárnapi misét kihagyó nővé válni. Itt találtam meg a saját magam kis párhuzamát a felnőtté válás és az egyház, hithez való kapcsolatokról. Folyton változtam és a buzgóság helyett, kényelmesebbnek érzem azt, ha itthon maradhatok minden féle indokok mögé bújva (tanulás, sütés, fáradtság) amit ugyan az atyának mond édesanyám, de az igazság az, hogy saját magamnak próbálom igazolni azt, hogy miért nem jelenek meg egy akkor szinte KÖTELEZŐNEK érzett eseményen. Szörnyű érzés volt elsőnek felismerni, hogy így gondolok egy a gyerekkoromhoz szorosan összefűződő alaphoz szép szertartásra.

Úgy hiszem, a hitem most érte el az úgymond "tinédzserkort". Eddig

családomtól tanult formát gyermekként követve épült a hitem és ugyan épült, de nem az én "munkám" nem az én "személyiségemnek" megfelelően alakult az összkép ezért a megszkott mederből néha kilépve próbáltam megtalálni a saját utamat, ami az istennel, az egyházzal és a hitemmel köt össze. Hosszú út lesz ez, de mindenképpen izgalmas és várom milyen milyen formát fog végül ölteni az egész, mert egyben biztos vagyok életem egyik elválaszthatatlan része volt és lesz is a hit!

„Ez a kislány nagyon sokat fog szenvedni!”

Alsópáhokon születtem, 1932. március 24-én. Rossz kislány voltam, én voltam a legkisebb, nem volt olyan márdárfészek, hogy meg ne nézzem. Olyan helyen laktunk, ahol a mi kutunkban nem volt víz. Aztán beleesett a labda, én beleálltam a vödörbe, leengedtek a kútba, megfogtam a labdát, de csak félig tudtak felhúzni. Leengedni le tudtak, de felhúzni csak feléig. Kiabáltam nekik föl, hogy menjetek el a Bálint bácsiért, az egy öreg bácsi volt, szembe lakott, aztán az föl húzott. Amikor édesapámmal összetalálkoztak, azt mondta neki: „Té, Jancsi, elmondok neked valamit, de csak akkor, ha megígéred, hogy nem vered meg azt a kislányt!” „Miért mit csinált?” Akkor elmondta neki, hogy mi történt és azt mondta: „Té, adok én neked deszkát, meg segíték is neked, csináljunk egy tetőt a kútra, hogy ne essen bele a labda!” Hát így lett a kutunkon tető! Apám nem bántott engem so-

ha, hanem a térde közé fogott és olyan prédikációt tartott nekem, hogy jobban fáj, mintha megpofozott volna.

A szüleim albérletben laktak egy szoba-konyhás, kis házban, a padlásfeljáró alatt volt a tyúkól, utána a disznóól, aztán a pajta, meg az istálló. Az nagyobb volt, mint ahol laktunk. Lovak, tehén, meg hát az a sok minden. Édesapám december 25-én, karácsony napján halt meg, mikor tíz éves voltam. S mikor ilyen beteg volt és nem tudott egyedül kiszállni az ágyból, édesanyám mindig odaállított, hogy fogjam az édesapámat. Ott volt az anyai nagyanyám, akit ő is édesanyámnak szólított, és azt mondta neki: *„Édesanyám, ha meghalok, vigyázzanak erre a kislányra, mert ez a kislány nagyon sokat fog szenvedni!”* Hát honnét tudta az én apám ezt?

Édesapám meghalt karácsony napján és a bérlők felmondták az albérletet január elsejével, akkor édesanyám testvéréhez költöztem. Édesanyámnak szereztek egy férjet, akinek két családja volt és meghalt a felesége és édesanyám odaköltözött. Nekem is dolgoznom kellett a pacsai téésznél és a disznók etetése volt a dolgom, egy búzatáblán keresztül kellett menni, volt rajta egy kicsi kis út, én mindig azon mentem, akiké volt az a telek, azokat megkérdeztem, hogy mehetek-e rajta, mert ha körül kell mennem, még egy órával hamarabb fel kell kelnem. Igen ám, de a disznók meg kitörtek, eljöttek azon az úton elibém. Annyira álltábarát voltam, hogy már messziről megismertek.

Édesapám – édesanyám új férjét én is édesapámnak szólítottam, nem szólíthattam Kálmán bácsinak, hiszen a fia is édesapámnak szólította – aki Credo egyesületi tag volt (katolikus férfi egyesület, a Jézus Neve Társulat tagozata) elkerült Egerszegre és nagyon megváltozott.

III. típusú tsz. volt Pacsán és a Papudvarban masináltak, a kézi aratás után a cséplést végezték egy géppel, ott volt négy-öt tehén is, amiket én fejtem reggel és este. Akkor még nem ilyen hajam volt, mint most és nem mesze volt a Papudvartól a fodrász, mondtam a férfinak, aki ott az etetést csinálta, hogy elmegyek, megcsinálatom a hajam. Igen ám, de az egyik tehenet nem tudta megfejni, nem adta le neki a tejet, mert azt mindig úgy szoktam, hogy odaraktam a fejemet a combjához és nekem is úgy adta le. Átjött a fodrászhoz, hogy segítsék. Mikor visszaértem a fodrászhoz egy parasztlány mondta, hogy „Jaaj, Lívia, de tehénszagod van!” Aztán akik még ott voltak, azok úgy nekimentek. Éreztem, hogy megsegített az Úristen, mert úgy megvédtek.

Egy kuláknak minősített családból az egyik fiú, Simon Ferenc udvarolgatott nekem. De hát a rosszasságom és a fiatalságom végett teherbe estem és született egy gyermek. A mostohaapám azt mondta, hogy az ő házában a kulákgyerek nem születhetik meg. Akkor a bölcsődében dolgoztam. A mostohaapám eladta a lovat és anyám kiharcolta, hogy az árát az én nevemre rakta be a takarékbá. Gondoltam, ha már nem születhetik meg a házban a gyermek, keresek egy albérletet a faluban. Több helyen is voltam, de sok helyen elutasítottak, mert a mostohaapám volt a tanácselnök, míg kaptam

egy szoba-konyhát.

Rendszeresen jártam a templomba, járultam a szentiségekhez, ismert az esperes úr, Szabó Bakos Szilárd, akinek az édesanyja nagyon öreg volt. Az esperes látta, ahogy a gyerekekkel a karomban viszem haza a moslékot a bölcsődéből, és odavett az édesanyja mellé. Főzni kellett, takarítani, ellátni a mamát. Mikor az esperes urat elhelyezték Kiskanizsára, én is mentem vele. Ott egy nagy, régi ferences rendházban laktunk, de laktak ott civilek is, ferencesek is. A konyhán nekem mindig Didák testvér segített. Ott történt, hogy a konyhában egy csészében tartottam a kosztpénzt, aztán abból mindig hiányzott, már Ferikét gyanúsítottam vele, aki már iskolába járt, amikor egyszer rajtakaptam egy ott élő családból való lányt, ahogy szedi ki a pénzt a csészéből. Mondtam az esperes úrnak, hogy mit láttam, azután ez a család mindenfelét mondtott rólam.

Aztán az egyik káplán plébániát kapott Somogyfajszon, hívott engem is, úgyhogy elmentem oda, akkor már az esperes úr édesanyja nem élt. Ferike akkor negyedik osztályos volt, és akkor odajárt a somogyfajszói iskolába. Aztán elhelyezték a Dobos plébánost és én visszamentem Kiskanizsára. Édesanyám nagyon beteg lett, ezért aztán odamentem Pacsára ápolni az édesanyámat.

Az én uram akkor egy ápolónővel volt együtt, itt laktak Egerszegen a Hegyalja utcában, aztán mi összekeverültünk, meg is esküdtünk, odaköltöztünk. A Kilián iskolában (mai Liszt) dolgoztam takarítónőként. Aztán nagy nehezen befizettünk egy épülő lakásba Egerszegen, ahol most is lakom a Köztársaság úton.

A Ferikét Kiskanizsán szerették nagyon a ferencesek, az esperes úr egyik káplánja, aki ferences volt, lett az esztergomi ferences gimnázium igazgatója, így a Ferike is odakerült Esztergomba, a gimnáziumba járt. Nagyon szeretett odajárni. Mikor végzős volt szeretett volna az apjával csináltatni a táblóhoz egy keretet, aztán mikor hazajött Esztergomból, az apja már kint volt a hegyen, Pacsán, de hiába vártuk haza. A fiam kiment utána és ott találta halva. Pacsán temették el. Ferike érettségi után a Volánnál dolgozott, aztán vett egy Trabantot, én raktam össze neki rá a pénzt. Ezzel a Trabanttal volt egy balesete és eltörött a lába, bevitték a kórházba, ahol kapott egy üveg vért, de a vér fertőzött volt. Felvitték Pestre, de már nem tudtak rajta segíteni. 21 éves volt. Már csak édesanyám maradt nekem, akit haláláig ápoltam otthon, mikor meghalt, azóta egyedül vagyok. Mikor megkésült ez a templom a Bodorkós Imre atya volt itt a káplán, aki rábeszélte, hogy a Ferikét hozzuk át ide az altemplomba. Nekem van itt két koporsós helyem, cserébe a lakás az egyházé lesz.

Engem mindig segített a Jóisten, hiszen még mindig itt vagyok a 92. évemben. Mindig érzem a Jóisten és a Szűzanya segítségét. A mai napig mondok egy imát, mielőtt kimegyek a templomból, amit még gyerekkoromban tanultam:

*Templomodból, Uram, mielőtt távozom,
Térdre hullva újból hozzád fohászkodom.
Buzgón esedezve arra kérlek Téged,
Áldd meg családjunkat s a távollévőket.
Ha tebenned bízva munkája után lát,*

*Hullasd munkájára áldásod harmatát.
Hogyha vész rohan rád s Tőled kér segílyt,
Jóságos kezeddél háriítsd el a veszélyt.
Hogy így napról napra hálatelt szívekkel
Dicsérjünk Téged, most és mindörökké. Ámen.*

TANÚSÁGTÉTEL Luczi Anna

A hitünk alapjai titkos összetevőkre épül?

Állami általános iskolába jártam keresztény szülők gyermekeként. Már óvodás koromban is természetes volt, hogy esténként együtt imádkoztunk. Ezt a szokásomat azóta is megtartottam, azzal a különbséggel, hogy már nem a családommal adunk hálát Istennek, hanem mindenki külön-külön.

Édesanyám támogat engem, nagyon sok energiát, lelkesedést merítek belőle. Vasárnap reggel, amikor 6 óra után felkelt, előfordul, hogy szívesebben bújnék a paplan alá, azt teljesen a fejemre húzva: – Hagyjatok engem aludni! Anya nem kiabál, nem mondja azt, hogy de hát tegnap este megbeszéltük, hanem leül az ágyam mellé és mesél. Szavaiban benne van minden, hit és meggyőződés. Kell ennél több valakinek?

A hitem, a szentmiséken való részvétel sohasem volt gúny tárgya az osztálytársaim körében, de legtöbbszörük –akikkel együtt kezdtük a hittanórákat elsősként– váltott etika órára az iskolai oktatás keretein belül. De engem ez sem tántorított el! Folytatom ezt az utat, amiről azt gondolom, hogy elérhetem a céljaimat.

Elsőáldozás után a szüleim rám bízta a döntést: folytatom a hittanórákat iskolai órarendi rendszerben vagy én is mint elég sok osztálytársam, váltok etikára. Nem sokat gondolkodtam.

Most, 15 évesen nem mondhatom minden vasárnap ott ülök a széken a prédikációt hallgatva, de ahogy köztötségeink engedik megpróbálunk minél gyakrabban megjelenni.

Hívó vagyok-e? Ha ezt a fogalmat lefedi a rendszeres napi imádság, a szentmisék látogatása, akkor igen. Szeretek templomba járni, vasárnapról vasárnapra ugyanazokat az arcokat látom. Ha valaki hiányzik

az „állandó szereplők” közül, egyből feltűnik. Például a kockás kosztümfelsőt viselő néni rendszeren ugyanazon a helyen a templomban, a perselyadományt gyűjtő férfiak, a szentleckét felolvasó hölgyek. Többször előfordult már, hogy köszöntek az utcán a látásból ismert emberek, akik velünk együtt járnak a vasárnap reggeli szentmisére. Nem számít, ha nem tudjuk a neveket, egy biztos, a hitünk közös.

Tinédzserek között nem túl gyakori a hitüket felvállaló és gyakorló fiatal. Többször felmerült bennem, hogy én vagyok különc és furcsa, ha örömet lelek a szentmisében, áldozásban? Úgy érzem a gyónással egy kő eszik le a szívemről óriásit puffanva a földön, megkönnyebbülök. A prédikációk sokat segítenek saját magam megértésében is.

Nem titok, néha úgy érzem, az Úr nem hallgatja meg imám, túl sok negatív dolog ér. Szinte sírni volna kedvem, de akkor újra az imádságba merülök el, kérem Istent, hogy segítsen túlélni ezt a nehéz időszakot. Ahogy telnek az évek, egyre jobban tudatosul bennem, hogy mindennek oka van.

Küldetésünk van a világban! Tanácsként írnám, hátha én is elhiszem, bízzunk Istenben, az imában! Nem ritka az az eset, amikor nem az imakönyvben lévő kötött szövegeket mormolom, hanem saját szavaimmal fogalmazom meg köszönetem, kérésem.

Jövőbeli terveim ??? ez még lezáratlan, kiforratlan terület. Ami biztos, hogy a miselátogatás, az imádkozás végig kíséri az életem.

Még egy utolsó kérdés merülhet fel: Miért épp a kertvárosi templom? Erre rendkívül egyszerű és gyors válasz adható: János atya. Nem szeret-

ném, ha azt gondolná bárki is, hogy csak azért írom ezt, mert jól hangzik stb. NEM! Ha halljuk őt prédikálni, ahogy gyakorlatias életünkből vett példákkal támasztja alá a hitünket, akkor biztos megérti mindenki mire gondolok. Amikor kijövök a templomból tele vagyok életkedvvel. Volt több hitoktatóm, több plébános által tartott szentmisén vettem már részt, de olyan, aki csilingelő vilamoshoz hasonlítja önmagát egy mise alkalmával, még egy sem akadt. Nem egyszer csalt mosolyt az arcunkra a példáival!

Bízom benne, hogy ezzel a párossal is bátorítani tudom a még gondolkodó fiatalokat a hitük vállalására! S hogy a címben feltett kérdésekre választ is adjak, igen, a titkos összetevő bennünk rejlik és a környezetünkben!

Szükségem van a Jóisten segítségére

Egy Mária kurzusról hazaérve az ott tanult dalt d-údolgattam: „Mária egy levél az Úr kezével írva.” Csengettek és megkaptam János atya levelét, benne a felkérést, hogy írjak az Örömhír nyári számába. Vallani a hitről? Meglepődtem aztán elbizonytalanodtam. Hogy mi a hit? Azt gondolom, hogy élepszakaszokként változó. Nehéz róla beszélni, hiszen az ember legmélyebb valóságát, rejtettségét érinti. Egy életen át tartó folyamat, amit újra és újra meg kell fogalmazunk, életünk során. De ahogy Szent Ágoston mondja: „A hit azt jelenti, hogy az ember elhiszi, amit még nem lát- ennek a hitnek pedig az a jutalma, hogy látni fogja, amiben hisz.”

Hívó családban láttam meg a napvilágot 1956-ban a forradalom évében. Szüleim nagy szeretettel neveltek. Édesapámtól a Mennyei atya tiszteletét, végtelen szeretetét, Édesanyámtól a Szűzanya iránti mélyszéges tiszteletet tanultam meg. Gyermekként testvéremmel a Mária Magdolna templom plébános atyái vezettek a helyes úton. A 60-as-70-es évek politikai irányzata rányomta bélyegét az én további életemre is. Már nem volt annyira fontos a hit-életem gyakorlása. A kudarcok, betegség, csalódások és a szeretteim elvesztése, lassan ráébresztett Isten hiányára. Isten képére formált törekény emberek vagyunk.

Tudtam, hogy szükségem van a Jóisten segítségére, hiszen a sorsomat egyedül nem irányíthatom. Újra igyekeztem gyermeki hittel, bizalommal az égiek felé fordulni. A Jóisten gondviselése működik az életünkben. Isten irgalmának nem tudunk határt szabni, így kellő nyitottsággal, bűneim megvallásával és imáimmal újra Isten gyermekének érezhettem magam. „Ha Jézus vendégségbe megy, Vele megy a Kereszt is, de sohasem megy Mária nélkül.” olvastam valahol. A rendszerváltás éveiben ezt én is megtapasztalhattam az életemben. Munkahelyeim szűntek meg, de mindig megkaptam az újakezdés lehetőségét, amiben Isten jóságát gondoskodását érezhettem.

Kértem a Szűzanyát, hogy a kilátástalannak tűnő nehé helyzetekben mutasson utat, vezessen Jézushoz, hogy tartson meg és erősítsen a hitemben. Ez a kérésem meghallgatásra talált. „Isten örök gondviselése kezdettől fogva kigondolta, hogy ezt a keresztet saját Szívéből értékes ajándékként neked adja. Mielőtt elküldte volna, mindentudó szemével meg szemlélte, isteni értelmével átgondolta, bölcs igazságosságával megvizsgálta, szerető irgalmával átmelegítette. Mind a két kezével megmérte, hogy egy milliméterrel se legyen nagyobb, egy milligrammal se nehezebb a kellesténél. Azután megáldotta szent nevével, fölkenete kegyelmével, beléje lehelte vigaszát, és még egyszer rád és bátorságodra pillantott...” (Szalézi Szt. Ferenc)

A kertvárosi Szűz Mária Szeplőtelen Szíve közössége változást hozott az életemben. Plébániánk közösségében olyan emberekkel találkoztam, akik meghatározták, és ma is alakítják hitéletem, akik a Krisztusi úton velem

vannak, elfogadnak olyannak, amilyen vagyok, a mindennapokban társaim és segítőim. A Szűzanya gondoskodásának tudom be, hogy a Cursillo Szűz Mária, Mária Rádió Szívhang, Karitás csoportok munkájában valamit hozzátehetek és részese lehetek közösségünk életének. A plébániai közösségek zarándoklatai során sok kegyelmet, lelki feltöltődést élhettem át és csodás helyeken dicsőíthettem Istent és a Szűzanyát közösségeink tagjaival. Kérem Máriát, hogy továbbra is legyen velünk a mindennapi teendőink közepette, hogy igent tudjunk mondani Szent Fia hívására, hogy Jézus táplálék, iránytű, menedék legyen számunkra.

"Ki vagyok? a nagy mindenségnek egy kis atomja,
S Te mégis meglátsz engem a porba!
Mi vagyok? Egy gyenge kis hang a szent kórusban,
S Te mégis meghallasz engem onnan?..
Ki vagyok? Kis rezgése a Te hatalmas erődnél,
S Te hívsz engem segítőnek?
Mi vagyok? Az árnyéknak is halvány széle,
S Te mégis világtani akarsz véle?"

(Galgóczy Erzsébet)

80 év

Szüleim katolikus vallásos részesítettek, vasárnaponként kötelező volt a kismisére elmenni, ahol rendszeresen ministráltam. Emlékezetesek voltak a Húsvéti feltámadási és az Úr-napi körmenetek.

Az általános iskola elvégzése után, felvettek Pécsre, az Építőipari Technikumba, ahol kollégista lettem. Később levelező úton, építész mérnök diplomát szereztem.

Érettségi után, szülőfalumhoz közel technikusként kezdtem dolgozni, így lehetőségem volt vasárnaponként újra szentmiséken részt venni.

1976-ban ismerkedtem meg a leendő feleségemmel, aki szintén katolikus vallású, majd Zalaegerszegre költöztem, sokat dolgozva, közösen építkeztünk.

Nincs magyarázatom arra, hogy ebben az időben miért nem gyakoroltam vallásomat, ugyanis az Istenbe vetett hitem változatlan volt.

1980-ban született a lányunk, Eszter, akit nagy örömmel vártunk, betegen született testvére halála után. Első áldozó és bérházas is volt.

A Szűzanya vigyázott ránk 1989-ben, a feleségem születésnapján, amikor Nován személygépkocsival belementünk az árokba, elkerülve az ütközést egy teherautóval, kisebb karcollással megúsztuk. Anyósom aznap reggel a Szűzanyához imádkozott, lányáért.

Az igazi csoda, hogy 2001 novemberében egy hétfői reggelen rosszul lettem és a klinikai halál állapotába kerültem, a gondviselőnek és a feleségemnek köszönhetően mire a mentő megérkezett, már lélegeztem. A következő hónapban sikeres nyitott szív műtéten estem át.

2009-ben részt vettünk egy 5 napos medjugorjei zarándoklaton, melynek során nagyon nehéz, sziklás keresztutat jártunk be, felmenve a fogadalmi kereszthez. A nehéz úton nem fáradtunk el, szinte lebegve jártunk. Leírhatatlan, csodálatos érzés töltött el, béke, nyugalom, szabadság volt érezhető.

Másnap felmentünk a Jelenések

hegyére, ahol a Szűzanya megjelent a gyermekeknek. Itt rengetegen imádkoztak, segítséget kértek. Mi is ezt tettük, hiszen a zarándok utat unokánk gyógyulásáért ajánlottuk fel. A mindennapi szentmise az atya vezetésével, alkalmat adott a hitben való elmélyülésre. Hazaérkezésünk után vasárnap, csatlakoztam nejemhez és azóta rendszeresen járok szentmisére. a Medjugorjei Szűzanya sugallatának köszönhetően.

Következő igazán nagy lelki erőt és feltöltődést eredményező zarándok utam Róbert és Csaba atyák vezetésével, 2015-ben Fatimába vezetett, melynek során hazahoztuk az ereklyét. Csaba atyával sokat beszélgettünk életem fontos eseményeiről, a magyarok által állított keresztút 14 állomását végigjárva. Az atya megjegyezte, hogy ez az én keresztutam is, majd meggyón-tott, feloldozott és másnap reggel megáldoztatott.

Azóta rendszeresen gyónok és áldozok, a hit gyakorlása megváltoztatta életemet, gondolkodásomat.

A következő évben részt vettünk egy hosszabb olasz zarándokúton, melynek során sokat beszélgettem Pem László atyával, aki felvilágosított több teológiai kérdésben és az ő hatására kezdtem el rendszeresen olvasgatni a Szentírást. Rendszeres telefon beszélgetéseink, mindig tartalmassak, újat adnak számomra.

Ma is élmény az atyákkal a vallásról, a szentírásról és a Szűzanyáról beszélgetni.

A Fatimai zarándoklat ellőttig a Jézus Szíve Plébániához tartoztunk, azóta a Szűz Mária Széplőtelen Szíve plébánia egyházközség tagjai vagyunk. Mindig felszabadultan és örömmel járunk a családias, összetartó közösségbe. A rám bízott feladatokat mindig szívesen legjobb tudásom szerint teljesítem.

Megköszönöm a Jó Istennek, hogy visszatérhettem a vallásom gyakorlásához, adjon erőt, egészséget, hogy hitemet megtartva, Jézus Krisztus és a Szűzanya oltalmában részesülhessek!

Életem ott van az Isten tenyerén

„Amikor egy csöpp jót tettem,
Ünnep volt az a nap a szívemben.”

Ha megkérdezi valaki tőlem, mit jelent számomra a hit, röviden: nekem a hit ajándék. Boldogan emlékszem vissza az ajándékkal teli 81 évre. Vallásos családba születtem harmadik gyerekként, falun. Vasár- és ünnepnap jártunk templomba. Már akkor megfogalmazódott bennem, ha megnövök és időm engedi hétköznap is elmegyek szentmisére, mert az a nap is ünnep lesz nekem.

Emlékszem, hogy anyukánk a nővéremtől és a bátyámtól mindig kikérdezte a hittant. Mire iskolába mentem kívülről feleltem a kérdésekre a hittan órán. Nagyon sok időt töltöttem a plébánián Őri Antal plébános úr szeretetében. Még a kórházban is ő látogatott. Ez a szeretet a haláláig tartott. Nyolc éven át az általános iskolában hittanra jártam. Volt, hogy a Tisztelendő úr velem kérdezte ki a hittant az osztálytársaimtól. Testvéreimmel aktívan részt vettünk a plébánia életében. Velem köszöntötték az elsőáldozókat. A templomot is ketten takarítottuk a Tisztelendő úrral az 1950-es években. Mindezek ellenére az iskolából engem küldtek nyaralni Csillebércre (úttörő tábora), velem köszöntötték a minisztert, az állami gazdaságba érkező küldötteket.

Aztán kollégiumba kerültem, ahol szombaton és vasárnap volt kimenőnk. Adventben minden reggel kiszöktem hajnali misére. Soha nem árultak el az osztálytársaim. A vesprémi gyermekkórházban kezdtem dolgozni. Együtt dolgozhattam volt apáccákkal, sőt az igazgató úr is napi szinten gyakorolta hitét. Ha éjszakai műszakban dolgoztam mindig volt egy vállalkozó nővér, aki bejött 5 óra után átvenni az osztályt, hogy odaérjek a hajnali misére. Mi ez, ha nem isteni kegyelem? Majd a zalaegerszegi kórházba kerültem. Mindenki tudta rólam, hogy gyakorlom a vallásomat, tudták, hogy szentmiséken felolvasást is vállalok, később már én is áldoztattam. Rendszerváltozás után Szabó Gyula atyával kezdtük el a szentmiséket szervezni a kórházban. Szép emlék!

A környéken élő papok tudták, hogy betegségük esetén nyugodtan fordulhatnak hozzám. Mindenki panaszának megfelelően megkapta a legjobb orvost. A kórházban, hála Istennek, nem volt olyan főorvos, igazgató, aki a pokolba küldött volna az ilyen irányú kérésem miatt. Amikor 1975-ben Magyarországon a szakdolgozók részére egészségügyi főiskola indult Budapesten a megyei főorvos a megyéből elsőnek engem iskoláztatt be. Mindezek jól mutatják, hogy engem semmi hátrány nem ért sem az iskolában, sem a munkahelyemen a hitem gyakorlása miatt.

Nagyon sok szép emlékről számolhatok be, ha a munkában töltött aktív éveimre gondolok: betegek segítségével megerősítve hallhatott meg a járási főorvos, a járóbeteg-ellátó intézet igazgatója, a közeli falu párttitkára. Volt egy házaspár, akik együtt kerültek kórházba. A férj műtét előtt napon mindketten meggyónak és áldoztak. A műtét előtt a férj azt kérte a Jóistentől, hogy ha rosszszindulatú daganatot találnak nála, ne ébredjen fel a műtét után. A műtőasztalon meghalt.

Annak ellenére, hogy nem vagyok pedagógus hittant is tanítottam a Lándorhegyi iskolában, mikor a ferences rend visszakapta a Olai plébániát. Bánk atya egyedül nem tudta ellátni az összes iskolát és egyszer megbízott, hogy a felső osztályosoknál helyettesítsem. Megadott kérdésekre dolgozatot kellett iratnom. Egy testvérpár olyan dolgozatot adott be, hogy disszertációnak is megfelelt volna. Ma mind a ketten hithű keresztény orvosok. Rendkívül nagy lelki élményként éltem meg, hogy szent II. János Pál pápa Szombathelyen bemutatott szentmiséjére meghívtak áldoztatni.

Bábáskodtam a Mindszenty József Általános Iskola indulásánál. Az első televíziót az Orion gyártól, 500 db üvegpoharat a salgótarjáni Síküveg gyártól, Pápáról konyhai textíliát, a Flextronics gyártól egymillió forintot sikerült szerezni. Akkor még a Spar áruház helyén volt a határőr lakatánya. Amikor férfi munkaerőre volt szükség a felújításnál naponta annyi katonát kaptam, amennyire szükség

volt. Sikerült megnyernem a város-gazdálkodás igazgatóját, hogy az iskola udvarát tekintse városi parknak, hogy az elhanyagolt park valóban szép park lehessen.

Mióta nyugdíjas vagyok egyszemélyes kartitív feladatokat látok el, így segíték a rászorulókon. Volt, akinek bútort, mosógépet, centrifugát, tűzifát, hűtőgépet, ágyneműt, cipőt, ruhát, játékot tudtam szerezni. Ahol nincs anyuka, azoknak sütök. Volt, hogy egy hétszemélyes cigány családot hívtam meg a lányuk ballagási ebédjére. Sajnos a cigány pasztorációban a legnagyobb fáradásom ellenére nem tudok eredményekről beszámolni. Csupán egy kislányt tudtam az elsőáldozásig elvinni.

Példaképelem Néri Szent Fülöp. Ő mondta: „Legyetek jók, ha tudtak.” Az utóbbi években karácsony előtt a televízióból halljuk: „Jónak lenni jó.” Én azt mondom, hogy tegyetek jót, ha tudtok. Teszem én is mindaddig, amíg ehhez a jó Isten úgy szellemi, mind fizikai erőt ad.

„Mert szeretet az én vallásom

A jó tétel az imádságom.

Amikor egy csöpp jót tettem,

Ünnep volt az a nap a szívemben.”

Most 81 év után elmondhatom: Isten kegyelméből vagyok az, ami vagyok, mert amim van, mindent Ő adott. Emberséget, hitet Ő adott. Isten örök adója vagyok.

„Most megmarad a hit, a remény, a szeretet...”

Szerencsésnek mondhatom magam, hogy vallásos családba születtem, viccesen azt is mondhatnám, hogy már az anyatejjel szívtam magamba a hithez való elköteleződést, anyukám ugyanis nagyon komolyan és intenzíven élte meg a hétköznapokban is a hitét. Minden este imádkoztunk, vasárnap misére mentünk. Azt gondoltam, hogy ez minden családban így van. Még iskolás koromban sem tűnt fel igazán, hogy miért csak néhány osztálytársam jár hittanra, azt gondoltam, a többiek biztosan egy másik templomba járnak. A hittan órák szombaton délután voltak, és nagyon szerettem járni. Hála ezért a hitoktatómnak, Horváth József atyának, akitől rengeteget tanultam, akire mindig nagy szeretettel és tisztelettel gondolok vissza. Az emlékkönyvembe szent Pál szavait írta útravalóul: *„Most megmarad a hit, a remény, a szeretet, – ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet”*.

Ezt akkor, gyerekként még nem igazán értettem, viszont most, felnőttként már meghatározza az életemet.

Amikor József atyát elhelyezték Szombathelyre, valami megváltozott. A bérmlásra még vele készültünk. Aztán azért-e mert ő már nem volt velünk, vagy mert utána már nem volt kötelező a hittan, vagy nekünk már nem is szerveztek, nem tudom, de maradt csak a vasárnapi misére járás. Mindegy is volt, hogy hova, mert az olai templomhoz már nem kötődtem.

A nagy törés a kisfiam halálával következett be. Nem érttem, miért kellett elengednem a kisbabámat, hiszen mindenki imádkozott a gyógyulásáért. Tudtam, hogy anno engem is visszaimádkozott a családom az életbe, amikor már az orvosok nem hittek a gyógyulásomban. Akkor neki miért kellett meghalnia? Csalódott voltam, haragudtam mindenkire. Mindenkire! Pár év eltelt úgy, hogy a templomba se mentem be. Nem kellett senki segítsége, és sorra hoztam meg a rossznál is rosszabb döntéseket.

Aztán egyszer az interneten való böngészés közben, újra szembe jöttem velem szent Pál szavai: *„Most megmarad a hit, a remény, a szeretet...”*. Rájöttem, a kisfiam halála csak úgy nyerhet értelmet, ha hiszek és remélek. Mert hiszem és remélem a viszontlátást is. Kerestem a visszautat, eljártam misére, imádkoztam, de igazán nem tartoztam sehova. Azt gondoltam, jó lenne egy közösséghez tartozni, akikkel rendszeresen találkozhatnék, mint régen, a hittanórákon. Valamiért ez nem sikerült, senki nem fogadott be, úgy tűnt egyedül kell az utat megtalálnom. Eljártam misére, hol ide, hol oda és olvastam a Szentírást. Újra előjött minden, amit gyerekként tanultam, és még sokkal több információ. Mennél többet olvastam, annál jobban éreztem, hogy nagyon keveset tudok. Elhatároztam, hogy egyszer teológiát is fogok tanulni. És az életem új fordulatot vett. Ha valami látszólag rossznak tűnt, nagyon gyorsan kiderült, hogy abból valami jó fog következni. Hittem és reméltem, és mindig minden értelmet nyert.

Csak egy példát hadd meséljek el. Bezárták az iskolánkat, ahol nagyon szerettem dolgozni, az új iskolában, ahova áthelyeztek, nem éreztem jól magam, és kikerültem Ausztriába, ahol ma is német nyelvet tanítok külföldieknek. Gyakran más vallásúaknak is. Először egy héten át sírtam, hogy miért is kell nekem itt lenni. Szeretek Zalaegerszegen élni, ott van a családom, a barátaim, az életem. Miért is vagyok én itt és nem otthon. Aztán egyszer csak azt vettem észre, hogy egyre többet beszélek az órákon egy-egy odaillő téma kapcsán Jézusról, a hitemről, az ünnepeinkről. 4 hónap után mindig úgy engedem útjára a csoportot, hogy kérem őket, legyen hitük. Higgyenek és mindig reméljenek, de legfőképpen szeressék egymást, minden tetteiket a szeretet irányítsa.

Mostanra az én imám is meghallgatásra talált. Isten kegyelméből családunk egyik büszkesége, János atya plébános lett Zalaegerszegen. Hamarosan az órabeosztásom is úgy alakult, hogy csak három napot kell Ausztriában töltenem. Elkezdtem járni a kertvárosi templomba. És befogadtak! Befogadott a Szent Mihály Közösség, ahol nagyszerű emberekkel találkozhatok, segítem a Mária rádió önkénteseinek munkáját, részt veszek a zárandoklatokon, és reményeim szerint egyre több időt tudok szánni a közösség szolgálatára. Itt a hívek kedvesek, lelkesek, szeretettel vannak egymás iránt, mise után mindig egy kicsit beszélgetünk a templom előtt. Megérkeztem!
Istennek legyen hála!

A szülői példamutatás meghatározó a hívővé válásban

Az 1950-es években – amikor gyermekként rácsodálkoztam a világra – Magyarországon dúlt az egyházüldözés. A katolikus iskolák államosítása után a hittan tanítást gátolták, ki akarták irtani a vallásos nevelést. Így történt, hogy korosztályom első osztályosként első áldozó és még alsó tagozatosként bérmálkozó lett. Az egyházüldözésről csak most tudjuk, hogy milyen mértékű volt. A plébániai közösségek lehetőségei beszűkültek. Már korábban megszűntek a Szívgyárda, Kalász és Kalot csoportok. A kevés lehetőséget igyekeztek megőrizni a plébánosok, most már a pedagógusok támogatása nélkül.

Szeretettel emlékezem hittan tanáromra, aki Érsekújvárról menekült - a Dunát átúszva - Magyarországra. Ferences rendi házfőnök volt és az esperes plébános segítőtje lett.

A kevés hittan órán kívül igyekezett találkozni velünk, például megtanított bennünket úszni, kijelölte a Rábát, hogy meddig lehet veszély nélkül bemenni.

Ma is szeretettel őrzöm és olvasom a tőle kapott Újszövetségi Szentírást a dedikálásával:

„Ez az egyetlen, ami igaz” /Strindberg/
„Vedd és olvasd” Tolle, lege! Sz. Ágostonhoz

Ebben a világban hívőnek maradni, gyerekeket vallásosnak nevelni a család feladata lett.

Elmondhatom, hogy vallásos, szerető családi otthonban nevelkedhettem. Szüleim templomba járó, vallásukat a nehézségek közepette is gyakorló és megvalló emberek voltak. Bizonyára szívesen játszottunk volna vasárnap délutáni litánia helyett, de nem is volt kérdés, hogy csak a litánia után van szabadidőnk. Sokat foglalkoztak velem, hogy jobban megismerjem a kis katekizmust.

Nagy dolog, hogy most sok közösség működik plébániánkon, iskolásokkal, fiatalokkal foglalkoznak. Köszönet a plébániai csoportoknak, szervezőiknek, plébános úrnak kitartó, áldozatos munkájukért, amelyet gyermekeink érdekében végeznek. Isten fizesse meg munkájukat.

Gyermekeinknek és unokáinknak sok segítségre van szüksége, hogy hitünket megismerjék. A szülők, nagyszülők fontos feladata, hogy példamutatással a gyerekek hitét erősítsék. Ezért igyekszem teológiai ismereteimet bővíteni. Újra forgatom néhai plébánosunk dr. Szabó Gyula esperes úr „Dogmatika” című főiskolai jegyzetének kötetét.

Nagyon jó volt, hogy részt vehettem azon a fatimai zarándoklaton, amikor haza hozhattuk Szent Ferenc és Szent Jácinta ereklyéit. Fatimában végig imádkozhattuk

a magyarok adományából létrehozott keresztutat. Nagy lelki élmény volt részt venni egy nagyon sikeres szentföldi zarándoklaton.

Örömmel látom, hogy unokáim egy része – szüleivel együtt – már részt vett kisebb-nagyobb gyalogos zarándok úton Magyarországon, és vallásukat gyakorló gyermekek.

Azt sajnálattal látom, hogy itt a Kertvárosban a középgeneráció egy része - bár nem ellenséges - inkább közömbös a vallással szemben. Remélem a sikeres plébániai életet látva közülük is sokan csatlakoznak hozzánk.

Sajnos, hogy életem nagy része a szocializmusban telt el, sokkal aktívabb hívő életet élhettem volna a mai lehetőségek mellett.

Visszagondolva az életem fordulópontjaira, nehéz döntéseire úgy érzem, hogy a Jó Isten irányított, formált és megkímélt sok rossz döntéstől. Sikerült a nehéz időszakban – betegségek, szakmai töresek, családi válság – ellenére is a hitemet megtartani.

Imádsággal, rendszeres templomba járással köszönöm meg a gondoskodást és kérem, hogy az utam végén adja meg számomra a kegyes halált és hitünk szerinti színe látását.